

Overzicht juridische procedures

1. Lotto/Ladbrokes (kort geding)

In 2002 heeft De Lotto een kort geding aangespannen tegen Ladbrokes, waarbij zij de rechter heeft gevraagd:

- a) Ladbrokes te gebieden het aan Nederlandse ingezetenen onmogelijk te maken deel te nemen aan kansspelen via internet, voorzover deze zonder vergunning in Nederland worden aangeboden;
- b) Ladbrokes te gelasten de bevordering van deelname aan kansspelen te (doen) staken en gestaakt te houden.

De rechtbank Arnhem heeft de vorderingen van De Lotto bij vonnis van 27 januari 2003 toegewezen. In hoger beroep heeft het Hof Arnhem het vonnis van de rechtbank op 2 september 2003 bekrachtigd. Tegen het arrest van het Hof heeft Ladbrokes vervolgens cassatieberoep ingesteld. Op 15 februari 2005 heeft de Hoge Raad het cassatieberoep van Ladbrokes verworpen. Het arrest bevat twee interessante aspecten:

- de Hoge Raad acht het (feitelijke) oordeel van het Hof dat het beleid van de Nederlandse overheid op het gebied van kansspelen nog steeds een restrictief karakter heeft, niet onbegrijpelijk. Daarbij overweegt de Hoge Raad expliciet dat de kanalisatiedoelstelling, zoals die aan het Nederlandse kansspelbeleid ten grondslag ligt, met zich mee kan brengen dat af en toe vernieuwing of zelfs uitbreiding van het kansspelaanbod plaatsvindt en dat de vergunninghouders daarbij reclame mogen maken.
- De Hoge Raad geeft een nadere uitleg aan artikel 1a Wet op de kansspelen (hierna: Wok), in het licht van internetaanbod: er is sprake is van "gelegenheid geven" in de zin van artikel 1a Wok, wanneer Nederland is vermeld in een op de website voorkomende lijst van landen van waaruit aan de aangeboden kansspelen kan worden deelgenomen. De Hoge Raad geeft daarbij aan dat "de rechter zich niet hoeft te verdiepen in de vraag of de aangeboden kansspelen zélf een aanwijzing vormen van het mede op Nederland gericht zijn van de website". Aldus is veel helderheid geschapen over de vraag wanneer kansspelaanbod via internet in het vaarwater komt van de Wok.

2. Lotto/Ladbrokes (bodempcedure)

In de loop van 2003 is De Lotto ook een bodempcedure begonnen tegen Ladbrokes, op dezelfde gronden als genoemd bij 1. Deze procedure heeft geleid tot het tussenvonnis van de rechtbank Arnhem van 2 juni 2004. De rechtbank kwam tot het voorlopige oordeel dat het Nederlandse kansspelbeleid, gelet op de wijze waarop het wordt uitgevoerd, onvoldoende restrictief is om te rechtvaardigen dat het aanbieders van buitenlandse kansspelen wordt verboden in Nederland hun diensten via internet aan te bieden. De rechtbank heeft De Lotto gevraagd te bewerkstelligen dat de Minister van Justitie op dat voorlopige oordeel reageert. Bij brief van 21 november 2004 heeft de Minister van Justitie uitvoerig toegelicht dat het Nederlandse beleid wél restrictief en samenhangend is, niet alleen naar de letter maar ook naar de wijze waarop het wordt toegepast. In wezen gaat het hier om de

concrete toepassing van de "rechtvaardigingstoets" aan de hand van de in de jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie ontwikkelde criteria. In de hierboven genoemde kort geding procedure kwam dat aspect, mede gelet op het voorlopige karakter, niet uitvoerig aan de orde. In drie recente uitspraken - Lotto/Ladbrokes (kort geding); Lotto/Betfair c.s.; SENS/StarGames - heeft het Nederlandse kansspelbeleid, mede gelet op het aangekondigde, verscherpte beleid ten aanzien van reclame-uitingen van vergunninghouders, de Europeesrechtelijke toets overigens goed doorstaan.

Op 7 juni 2005 staat de zaak voor pleidooi.

3. Lotto/Betfair c.s.

Eind 2003 heeft De Lotto een kort geding ingesteld tegen de Engelse *betting exchange* Betfair en vier andere kansspelaanbieders (via internet). De Lotto vorderde de voorzieningenrechter:

- a) Betfair c.s. te gebieden het aan Nederlandse ingezetenen onmogelijk te maken deel te nemen aan kansspelen via internet, voorzover deze zonder vergunning in Nederland worden aangeboden;
- b) Betfair c.s. te gelasten de bevordering van deelname aan kansspelen te (doen) staken en gestaakt te houden.

Bij vonnis d.d. 9 februari 2004 heeft de rechtbank Zutphen de vorderingen van De Lotto toegewezen. Tegen dit vonnis hebben Betfair c.s. hoger beroep aangetekend bij het Hof Arnhem. Op 23 november 2004 heeft het Hof het vonnis van de rechtbank bekrachtigd. Daarbij oordeelde het Hof dat het Nederlandse kansspelbeleid, mede gelet op de inmiddels voorgenomen plannen tot verandering in de hoeveelheid reclame- en sponsoractiviteiten, voldoende restrictief is om als rechtvaardiging op het verbod ex art. 49 EG-Verdrag te kunnen dienen. Betfair c.s. hebben inmiddels cassatieberoep ingesteld.

4. SENS/Stargames

In augustus 2003 heeft de Stichting Exploitatie Nederlandse Staatsloterij (SENS) een kort geding aangespannen tegen Stargames, een Duitse onderneming die ten behoeve van haar deelnemers loten inkoop bij voornamelijk Duitse loterijen. Stargames werft haar deelnemers ook in Nederland.

De SENS vorderde onder andere dat Stargames verboden wordt om de Wok te overtreden, door deelneming aan kansspelen te bevorderen. Bij vonnis van 18 september 2003 heeft de Rechtbank Utrecht de vorderingen van de SENS toegewezen. Tegen het vonnis heeft Stargames hoger beroep aangetekend. Op 16 december 2004 heeft het Hof Amsterdam het hoger beroep afgewezen en het vonnis van de rechtbank bekrachtigd. Het Hof overwoog dat door de Nederlandse overheid, anders dan in de Gambelli-zaak, geen beleid wordt gevoerd waarin sprake is van 'sterke uitbreiding van kansspelen'. Daarnaast constateerde het Hof dat de overheid inmiddels een aangescherpt beleid voert ten aanzien van reclame-activiteiten van vergunninghouders. Dit brengt volgens het Hof met zich mee dat het Nederlandse kansspelbeleid restrictief (genoeg) is om als rechtvaardiging te kunnen dienen.

5. SENS/Staat der Nederlanden (Sevens)

In mei 2003 heeft de SENS bij de Ministeries van Financiën en van Justitie gevraagd de beschikking Staatsloterij te wijzigen en om in te stemmen met de wijziging van het deelnemersreglement, een en ander met het oog op de nieuw te starten GSM-loterij Sevens. Bij besluit van 11 augustus 2003 heeft de Staatssecretaris van Financiën dit verzoek, in overeenstemming met de Minister van Justitie, afgewezen. Het hiertegen ingediende bezwaar is vervolgens ongegrond verklaard. Tegen de beslissing op bezwaar heeft de SENS beroep ingesteld. Bij uitspraak van 4 april 2005 heeft de Rechtbank te Den Haag het beroep op alle punten ongegrond verklaard.

6. European Wireless Lottery Holding/SENS

EWLH was één van de partners van de SENS in het project Sevens en heeft de GSM-loterij ontwikkeld. Op haar beurt sloot EWLH contracten af met andere bedrijven. Nu Sevens is afgeblazen, vordert EWLH schadevergoeding van de SENS voor de geleden schade en de gederfde winst. Op dit moment loopt er een civiele procedure over het conflict.

7. Compagnie Financière Regionale/Staat der Nederlanden

Compagnie Financière Regionale (CFR) heeft in 2003 een verzoek bij de Ministeries van Justitie en van Economische Zaken ingediend voor een vergunning voor het exploiteren van een speelcasino in Bergen op Zoom.

Dat verzoek is afgewezen, nu de Wok slechts de mogelijkheid biedt tot afgifte van één vergunning en die ene vergunning al verleend is aan Holland Casino. Het door CFR ingediende bezwaar is vervolgens ongegrond verklaard. Hiertegen heeft CFR beroep ingesteld bij de Rechtbank Breda. CFR is van mening dat de Wok buiten toepassing moet worden gelaten wegens strijdigheid met het EG-verdrag. Op 29 september 2004 heeft de Rechtbank Breda de zaak ter zitting behandeld. Op 21 december 2004 heeft de rechtbank het onderzoek opnieuw geopend. De rechtbank heeft de Landsadvocaat een brief gestuurd met tien vragen over het monopolie van Holland Casino, in relatie tot de doelstellingen van de Wok. Bij brief van 4 februari 2004 heeft de Landsadvocaat de vragen beantwoord. Wanneer de rechtbank uitspraak doet is nog niet bekend.

8. Internetproef

In 2004 heeft de SENS - maar ook andere vergunninghouders - gevraagd naast Holland Casino mee te mogen doen aan de internetproef. Eind 2004 is het verzoek om een vergunning afgewezen, aangezien de Wok niet voorziet in de mogelijkheid tot afgifte van vergunningen. Tegen de afwijzing heeft de SENS bezwaar gemaakt, dat vervolgens ongegrond is verklaard. Hiertegen heeft de SENS beroep aangetekend bij de Rechtbank te Den Haag.